

INSTRUKCJA UŻYTKOWNIKA KWESTIONARIUSZA ANKIETOWEGO W PROJEKCIE EUROFAMCARE

Wstęp

- Witamy w projekcie EUROFAMCARE. Dołączyłeś do zespołu ludzi w sześciu krajach Europy – Niemczech, Grecji, Włoszech, Polsce, Szwecji I Wielkiej Brytanii. Wszyscy oni jednocześnie podejmują zadanie przeprowadzania wywiadów dla projektu.

Wypełnianie kwestionariusza

‘Osoba Starsza’

W kwestionariuszu będziecie Państwo napotykać termin ‘Osoba Starsza’, którego używamy dla określenia osoby, nad która sprawowana jest opieka. Nie chcemy jednak, zobowiązywać Państwa do używania tego terminu ten podczas przeprowadzania ankiet. Można poprosić, aby Opiekun wskazał określenie, jakim w dalszej części wywiadu będziecie Państwo mogli się posługiwać zamiast terminu „Osoba Starsza” (Pana/i Matka, Krystyna, Pana/i Dziadek).

Wiele osób pomagających osobom starszym, zwłaszcza mężowie i żony, nie postrzega siebie jako opiekunów. W ich odczuciu ofiarowują oni właśnie wsparcie raczej niż opiekę. Jako ankieter będziecie Państwo musieli być wyczuleni na to zagadnienie i w związku z tym podczas wywiadu dobrać najodpowiedniejszy termin (**opieka, wsparcie, pomoc**).

Wybrane zagadnienia ogólne

Zauważyć można, że wiele opcji odpowiedzi jest opatrzonych numerami, jednakże w niektórych przypadkach sami będziecie musieli Państwo wpisać numer kodowy. Zasada ogólna, [od której w kilku przypadkach istnieją odstępstwa] przedstawia się następująco:

⑧ bądź ⑧⑧ = Nie dotyczy

⑨ bądź ⑨⑨ = Odmowa odpowiedzi

① = Nie

② = Tak

W przypadku wielu pytań należy zaznaczyć prawidłową opcję odpowiedzi. Na przykład:

Kim jest P. dla Osoby Starszej?	Małżonek/ka/ Partner ①	Dziecko ②
--	------------------------	-----------

Zaznaczasz odpowiednią odpowiedź

Kim P. jest dla Osoby Starszej??	Małżonkiem/ Partnerem ①	Dzieckiem ②
---	-------------------------	-------------

Prosimy, aby używać podczas wypełniania kwestionariusza **zielonego** lub **czerwonego** długopisu/ cienkopisu. Ułatwi to Państwu sprawdzanie prawidłowości wypełnienia kwestionariusza a także późniejsze wprowadzanie danych do komputerowej bazy danych.

Czasami w polu odpowiedzi natkniecie się na **znak X**. Oznacza to, że nie wolno wam użyć tego pola w tym szczególnym przypadku, jak pokazuje to poniższy przykład, gdzie N/D (Nie dotyczy) jest opcją niedozwoloną w przypadku pozycji pierwszej (Pytanie 82):

82 C82COP1	Czy uważa P., że dobrze radzi sobie P. w roli opiekuna?	①	②	③	④	N/D
84 C84COP3	Czy sprawowanie opieki stwarza problemy w P. stosunkach z przyjaciółmi?	①	②	③	④	⑧

W przypadku **pytania 84** istnieje możliwość zakreślenia kategorii **Nie dotyczy** (w sytuacji, gdy osoba odpowiadająca twierdzi, że po prostu nie ma przyjaciół, i sytuacja ta nie została spowodowana koniecznością sprawowania opieki nad Osobą Starszą).

W przypadku każdego pytania należy zaznaczyć jedną kodowaną odpowiedź (chyba, że wyraźnie inaczej określono to w kwestionariuszu np. „zaznacz wszystkie właściwe” lub „upewnij się, że zaznaczono wszystkie stosowne odpowiedzi”)

W przypadku pytań, w których odpowiedź podawana jest w godzinach - należy ją zaokrąglić do pełnej godziny, a w pytaniach, w których odpowiedź podawana jest w złotych – zaokrąglić ją do pełnego złotego.

Wypełnianie 'Sposób rekrutacji'

Na stronie pierwszej znajdziecie Państwo sekcję oznaczona 'Sposób rekrutacji'. Należy tam zaznaczyć **tylko jedno** odpowiednie pole. Na przykład:

Pracownik służby zdrowia lub pomocy społecznej (np. lekarz, pielęgniarka, pracownik socjalny)	☒
--	----------------------------------

Proszę zauważyć, że jedna z kategorii nazywa się 'kula śniegowa'. Termin ten wskazuje na to, że poprzez przeprowadzenie wywiadu z jedną osobą uzyskujecie możliwość przeprowadzenia wywiadu z następną. Na przykład, podczas przeprowadzania wywiadu z osobą, do której trafiliście poprzez odwiedzanie domu za domem w danym terenie („od drzwi do drzwi”), dowiadujecie się o istnieniu grupy opiekuńczej, do której osoba ta przynależy. Poprzez nawiązanie kontaktu z tą grupą uzyskujecie możliwość przeprowadzenia następnego wywiadu. Jest to właśnie efekt lawiny („kuli śniegowej”) i w związku z tym zaznaczycie ⑧. Następnie musicie Państwo wskazać na początkowy kanał efektu kuli śniegowej, w tym przypadku odwiedzanie domu za domem ('od drzwi do drzwi’) ③.

Kula śniegowa	☒
Rodzaj kanału „kuli śniegowej”, o ile jest znany	3

W kwestionariuszu istnieją partie tekstu, z którym będziecie musieli zwrócić się do respondenta. Tekst ten może być wstępem do części kwestionariusza, może też być dla respondenta wskazówką, jakie konkretne okoliczności chcielibyśmy by wziął pod uwagę odpowiadając na następującą sekcję pytań, np.

DZIĘKUJĘ P. ZA OKAZANĄ POMOC. CHCIELIBYŚMY ZACZAĆ OD KILKU PYTAŃ NA TEMAT PAŃSKIEJ SYTUACJI OPIEKUŃCZEJ I OSOBY, KTÓRĄ SIĘ P. OPIEKUJE.

Zapoznajcie się Państwo z tymi krótkimi tekstami!

W kwestionariuszu fragmenty będące przeznaczonymi dla Państwa instrukcjami opatrzone są zwrotem **DO ANKIETERA:**.. Oczywiście, w miarę jak poznacie Państwo kwestionariusz, sekcje te stracą na znaczeniu, jednakże, są one ważne i mogą być pomocne w trakcie pracy.

Przeznaczona dla Państwa instrukcja znajdująca się między pytaniem 11 i 12 jest decydująca. Mówi ona:

DO ANKIETERA:

JEŻELI OPIEKUN UDZIELA WSPARCIA WIĘKSZEJ LICZBIE OSÓB STARSZYCH NIŻ JEDNA, PROSIMY GO, ABY ODPOWIADAJĄC NA PYTANIA MYŚLAŁ O TEJ OSOBE, KTÓREJ ŚWIADCZY NAJWIĘKSZĄ POMOC.

JEŻELI KAŻDEMU Z PODOPIECZNYCH UDZIELA POMOCY/ OPIEKI W TYM SAMYM WYMIARZE, TO ODPOWIADAJĄC NA PYTANIE NIECH MYŚLI TYLKO O JEDNYM Z NICH.

Jasnym jest, że wszystkie osoby udzielające wam wywiadu sprawują nad kimś opiekę [nad osobą 65 letnią lub starszą] przez więcej niż 4 godziny tygodniowo, jednakże niektóre z nich zajmować się będą więcej niż jedną osobą, np. swą matką i ojcem. My chcemy przeprowadzić wywiad dotyczący sprawowania opieki nad jedną osobą. W związku z tym dla potrzeb wywiadu prosimy respondenta o wybranie jednej osoby, wskazując na osobę, którą opiekują się najintensywniej. Jeśli jednak w jednakowej mierze opiekują się obydwoima, prosimy ich o wybranie tylko jednej z dwojga i ta osoba staje się osobą dla potrzeb kwestionariusza nazwaną 'OSOBA STARSZA'

Instrukcje szczegółowe do poszczególnych pytań

Numer druku kwestionariusza

Każdy kwestionariusz biorący udział w badaniu opatrzony jest własnym numerem, który będzie wydany przez centrum koordynacyjne.

Pytanie 1 (Numer ankietera)

Każdy ankieter ma numer kodowy nadany przez centrum koordynacyjne. Numer ten musi zostać umieszczony na kwestionariuszach przez ankieterów.

Pytanie 2 (Kraj)

Kod państwa umieszczony jest już na wszystkich kwestionariuszach będących w użyciu w naszym kraju.

46=Szwecja; 44=Wielka Brytania; **48=Polska**; 30=Grecja; 49=Niemcy; 39=Włochy

Pytanie 3 (Region)

Koordinatory lokalni muszą wpisać odpowiedni dla ankieterów region bądź upewnić się, iż kod jest poprawny

Region: Podlaski – 1
Małopolski – 2
Wielkopolski – 3

Pytanie 4 (Lokalizacja)

Jeśli ankieter nie wie, czy jego miejsce badane należy do kategorii **duże miasto/metropolia**, **małe miasto czy wieś**, należy zapisać nazwę miejscowości i uzupełnić odpowiedź w porozumieniu z koordynatorem lokalnym.

Pytanie 5 (Miejsce)

„Miejsce” oznacza nazwę małego lokalnego obszaru, na którym pracuje ankieter. Należy wpisać nazwę i numer kodowy miejsca, przyznany przez lokalnego koordynatora. (W przypadku, gdy pierwszym kontaktem jest Osoba Starsza i okaże się, że opiekun jej mieszka poza „Miejscem” objętym badaniem, ale w pobliżu – ujmujemy go w badaniu i przypisujemy kod miejsca odbiorcy opieki, tj. Osoby Starszej).

Pytanie 6 (Numer przypadku)

Pytanie dotyczy wywiadów przeprowadzonych przez pojedynczego ankietera. Należy tu wpisać numer, pod jakim dany wywiad jest zapisany na liście wywiadów przeprowadzonych przez konkretnego ankietera.

Pytanie 9 (Sposób rekrutacji)

Patrz komentarz powyżej.

Jeśli ankieter uzyskuje informacje o opiece z kilku źródeł (np. informację o opiece otrzymał od lekarza, ale i od księdza), to należy wpisać to źródło informacji, które pojawiło się jako pierwsze.

„kula śniegowa” - Patrz uwagi na stronach 2-3

Pytanie 13

(Ilu osobom, które nie są ludźmi starymi [np. dzieci, etc.], udziela P. opieki i wsparcia?)

To oznacza wszystkie inne osoby i może obejmować np.: dzieci, wnuki, niesprawne osoby dorosłe, ale **nie mieszczące się w kategorii** „osoby 65-letnie lub starsze”.

Należy wpisać **0**, jeśli pomoc nie obejmuje żadnych innych osób.

Pytanie 14

(Sumarycznie, ile godzin w tygodniu udziela P. opieki i wsparcia wszystkim innym osobom, poza Osobą Starszą, którą się P. opiekuje?)

Należy zsumować liczbę godzin, które opiekun poświęca wszystkim osobom, poza Osobą Starszą, wspomnianym w poprzednim pytaniu. Jeśli ich brak, należy wpisać **0**.

Pytanie 17

(Ile lat ma Osoba Starsza?)

Lata liczymy biorąc pod uwagę jedynie rok urodzenia (rocznik), a nie to, czy dany respondent ukończył ileś już lat czy nie (mówiąc inaczej miał już urodziny czy nie. Do naszych badań kwalifikujemy osoby urodzone w roku 1938 i starsze.

Brak informacji/ odmowa odpowiedzi w przypadku tego pytania należy wpisać= **999** (Warto podkreślić, że cenniejszą informacją będzie tu dla nas wiek podany nawet w przybliżeniu, niż brak danych)

Pytanie 18

(Jaka jest narodowość Osoby Starszej?) i

Pytanie 19

(Jakie jest pochodzenie etniczne Osoby Starszej?)

W pytaniach tych zdajemy się na odczucia respondenta i jego własne rozumienie narodowości i pochodzenia etnicznego.

Tu należy wpisać odpowiedzi opiekuna i dodać odpowiedni kod z krajowych list odpowiedzi na wyposażeniu ankietera, które będą dostarczone przez lokalnego koordynatora.

Koordynatorzy lokalni muszą zapewnić prawidłowe oznakowanie kodowe.

Jeśli w przypadku któregoś z tych pytań respondent nie udzieli odpowiedzi (odmowa odpowiedzi) w pole odpowiedzi należy wpisać **99**

Pytanie 22

(Gdzie Osoba Starsza przeważnie mieszka?)

Opcja „W domu” obejmuje starszych ludzi zamieszkujących w środowisku domowym (samodzielnie lub z rodziną).

Pytanie 23

(Z kim Osoba Starsza mieszka?)

Należy upewnić się, że w każdym z poszczególnych wariantów odpowiedzi zaznaczono odpowiednią opcję.

Jeśli osoba starsza mieszka sama w środowisku domowym – w pozostałych wariantach odpowiedzi zaznaczamy „Nie”

Jeżeli Osoba Starsza mieszka np. w domu opieki (w pytaniu 22 zaznaczona odpowiedź 2) lub innym miejscu poza środowiskiem domowym – w kolejnych wariantach odpowiedzi zaznaczamy „Nie dotyczy”.

W przypadku, gdy Osoba Starsza mieszkając np. w domu opieki zajmuje mieszkanie ze współmieszkańcem – zaznaczamy w odpowiedzi >Sama”< – **Nie**, >Ze swoimi dziećmi< – „**Nie dotyczy**”, >Z innymi osobami< – **Tak**, >Kim jest inna osoba?< – **Obca osoba, współmieszkaniec**”

W przypadku, gdy w odpowiedzi >Z innymi osobami< zaznaczono „Nie”, lub „Nie dotyczy” – pole >Kim jest „Inna osoba”<, pozostawiamy puste.

Pytanie 24

(Jaka jest łączna liczba osób w gospodarstwie domowym Osoby Starszej, włączając Osobę Starszą?)

Pytanie niniejsze pomoże wyznaczyć ekonomiczne koszty sprawowania opieki, jednakże ma ono być wypełniane tylko w przypadku Osób Starszych nie zamieszkałych w domach opieki bądź z opiekunem.

Należy upewnić się, że w drugim okienku wpisane zostaje 0 jeśli w gospodarstwie domowym zajmowanym przez Osoby Starsze nie ma osób 14-letnich lub młodszych.

Pytanie 25

(Jaka jest, P. zdaniem, główna przyczyna tego, że osoba starsza potrzebuje opieki i wsparcia?)

Należy wpisać **tylko 1 główny** powód

Np. problemy z chodzeniem, problemy z zapewnieniem bezpieczeństwa, gdy pozostaje sama, konieczność pozostawania w łóżku, inne związane z wiekiem sprawy/ zaburzenia/ choroby.

Pytanie 26

(Czy są jeszcze jakieś inne powody?)

Należy wpisać **nie więcej niż cztery** inne powody

Tabela z pytaniami 27-34

A) Czy Osoba Starsza potrzebuje pomocy w którymś z wymienionych poniżej obszarów?

Jeżeli tak, to czy jest ona częściowo czy całkowicie uzależniona od innych osób w zaspokajaniu tych potrzeb?

B) Kto, jeśli ktokolwiek, pomaga osobie starszej zaspokoić te potrzeby?

C) Czy chciałby P., aby osoba starsza otrzymywała większą pomoc by zaspokoić te potrzeby?

W tabeli zadajemy 3 pytania (A, B, C) dotyczące problemów wymienionych w pierwszej (niezacieniowanej) kolumnie tabeli.

Odpowiedź udzielona na pytanie 'A' (kolumna A) decyduje o sposobie wypełnienia kolumn pytań 'B' i 'C'

Jeśli zaznaczone zostanie ① bądź ② w kolumnie 'A', to należy wtedy wypełnić kolumny odpowiedzi w pytaniach 'B' i 'C' dla tej pozycji.

Proszę pamiętać, iż w pytaniu B należy zaznaczyć wszystkie właściwe możliwości odpowiedzi (kolumny B-E)

Uwaga: Jeśli zaznaczono ③ w pytaniu 'A', wtedy w kolumnie F należy zaznaczyć opcję odpowiedzi ⑧ (Nie dotyczy)

Pytanie 37

(Jeśli TAK, jaką? [przyczynę zaburzeń pamięci u Osoby Starszej])

Odpowiedź „**Otępienie (demencja)**” uwzględnia różne typy otępień, np. otępienie w chorobie Alzheimer’a, innych chorobach pierwotnie- zwyrodnieniowych mózgu, w chorobie Parkinsona, w chorobach naczyniowych mózgu...

Odpowiedź „**inna**” uwzględnia np. depresję jako przyczynę zaburzeń pamięci, niedokrwistość i inne stany niedoborowe, choroby tarczycy itp...

W przypadku wątpliwości przy kwalifikacji odpowiedzi osoby ankietowanej – proszę zaznaczyć opcję „inna” i wpisać określenie podane przez nią.

Tabela z pytaniami 39-41

(Jak często – jeśli w ogóle - osoba starsza przejawia jakiegokolwiek z poniższych-zachowań?)

Może okazać się koniecznym pozwolić respondentom przeczytać te opcje - w takiej sytuacji proszę pokazać odpowiednią kartę respondenta.

Wskazać należy częstotliwość odnoszącą się do tego zachowania spośród wymienionych w kolejnych przykładach, które występuje z największą częstotliwością.

Pytanie 42

(Jak zależna (niesamodzielna) jest osoba, którą się P. opiekuje?)

Może być koniecznym pozwolić, aby respondenci sami przeczytali opcje odpowiedzi w celu zapewnienia im możliwości zastanowienia się i wyboru najodpowiedniejszej.

W takim przypadku proszę pokazać odpowiednią kartę respondenta.

Pytania 60-66

**(Proszę pomyśleć o ostatnim, typowym tygodniu sprawowania opieki:
Kiedy w takim tygodniu świadczył/ a Pan/ i opiekę lub wsparcie?)**

Tu należy zaznaczyć znaczkiem ✓ lub ✗ wszystkie właściwe komórki. Stąd, jeśli na przykład ktoś mówi, że sprawuje na co dzień 24-godzinną opiekę nad Osobą Starszą, należy umieścić odpowiedni znak we wszystkich polach.

Pytanie 67

(Od jak dawna opiekuje się P. Osobą Starszą?)

Należy obliczyć to w miesiącach. Stąd, jeśli odpowiedź została udzielona w latach, koniecznym jest pomnożenie tej liczby przez 12, aby wpisać odpowiedź w miesiącach.

Pytanie 68

Gdyby P. zachorował/a, czy ktoś inny mógłby zastąpić P. w opiece nad Osobą Starszą? oraz

Pytanie 69

Gdyby P. potrzebował(a) zrobić przerwę w pełnieniu roli opiekuna, czy jest ktoś inny, kto mógłby zaopiekować się Osobą Starszą?

W obu pytaniach należy brać pod uwagę nie tylko pomoc nieformalną, ale również pomoc opłacaną, która zastąpi nas w opiece i w roli opiekuna.

Tabela z pytaniami 70-80

(Jakie czynniki wpłynęły na P. decyzję by opiekować się Osobą Starszą?)

Tabela ta zawiera pytania często traktowanego jako bardzo osobiste a zarazem jedne z trudniejszych. Szczera odpowiedź na te pytania (zwłaszcza w obecności Osoby Starszej lub innych członków rodziny) może stanowić istotną trudność dla respondenta. Jeżeli obawiamy się wystąpienia takiej trudności, nie czytamy pytań z tabeli, tylko pokażemy je respondentowi. W takim przypadku wypada wytłumaczyć osobom trzecim obecnym w trakcie wywiadu, że nie czytamy pytań, gdyż tabela jest obszerna i zapamiętanie pytań jest trudne, a respondent proszony jest, aby ustosunkować się do każdego z tych licznych pytań. Rezygnując z odczytywania pytań pokaż respondentowi kartę respondenta

Zaznacz 'Tak' lub 'Nie' dla każdej pozycji na liście możliwych odpowiedzi

Tabela z pytaniami 82-96

(Teraz zajmiemy się wsparciem dostępnym P. jako opiekunowi)

Proszę zwrócić uwagę, że opcja 'Nie dotyczy' nie jest dostępna dla wszystkich pozycji w tej tabeli

Pytanie 97

(Ogólnie, czy mógłby/aby P. powiedzieć, że Pańskie zdrowie jest:) i

Pytanie 103

(Jak ogólnie ocenił/a/by P. jakość swego życia w ciągu ostatnich dwóch tygodni?)

Pytania te wyglądają podobnie, zauważyć należy jednak różniące się skale odpowiedzi

Tabela z pytaniami 98-102

(W ciągu ostatnich dwóch tygodni...)

Ponieważ warianty odpowiedzi w tych pytaniach są bardzo zbliżone do siebie, należy umożliwić respondentom śledzenie (czytanie) tych wariantów odpowiedzi w trakcie udzielania odpowiedzi – karta respondenta.

Tabela z pytaniami 104-118

Z jakich usług korzystała osoba starsza (i Pani/ Pan) w ciągu ostatnich 6 miesięcy?

Następne dwie strony stanowią jedną tabelę i w kwestionariuszu umieszczone są one jedna obok drugiej. Tabela ta jest niezwykle ważna, gdyż stanowi sedno naszych badań.

Uzupełnianie tabeli należy rozpocząć wyliczeniem usług, z których Osoba Starsza i Opiekun skorzystali w ciągu ostatnich 6 miesięcy (kolumna A). Należy pokazać respondentowi listę usług, w którą każdy ankieter jest wyposażony i zanotować numer kodowy usługi w kolumnie A. Jeśli respondenci wymieniają usługi spoza listy (lub mają trudności z zakwalifikowaniem usługi z której korzystają), należy zapisać nazwę/ krótki opis usługi w kolumnie **NAZWA USŁUGI**.

Następnie dla wyszczególnionych przez respondenta usług należy uzyskać odpowiedzi na pytania w kolumnie 'B' i 'C'.

Jeśli w kolumnie 'C' odpowiedź brzmi 'Tak', należy odpowiedzieć na pytania w kolumnie 'D', 'E', 'F', 'G'.

Jeśli odpowiedź w kolumnie 'C' brzmi 'Nie', należy przejść do wypełniania kolumn 'E', 'F' i 'G'.

Po wykonaniu tego w odniesieniu do wszystkich usług, z których korzysta Osoba Starsza, należy przejść do dolnej części tabeli i zrobić dokładnie to samo w odniesieniu do usług, z których korzysta respondent/ opiekun.

Proszę pamiętać, że należy wymienić **tylko te usługi** wykorzystywane przez opiekuna, które są **bezpośrednią konsekwencją** jego roli opiekuńczej i związanej z nią odpowiedzialności.

'**JEDNOSTKA**' usługi to miara, określająca sposób, w jaki respondent lub osoba starsza korzysta z usługi, czyli jest to np. wizyta lub godzina usługi świadczona co tydzień.

Jeśli Osoba Starsza/Opiekun korzystają z mniejszej ilości usług niż liczba rzędów w tabeli – rzędy te pozostawiamy niezapełnione.

W odwrotnym przypadku korzystamy z dodatkowej wkładki do kwestionariusza w celu odnotowania wszystkich usług, z których Osoba Starsza/Opiekun korzystają, nie zapominając o wpisaniu na niej numeru druku kwestionariusza.

Pytania 119

(Czy są usługi, których Osoba Starsza lub P. nadal potrzebujecie, ale zaprzestaliście korzystania z nich?) i

Pytanie 120

(Czy są usługi, których Osoba Starsza lub P. potrzebujecie, ale jak dotychczas z nich nie korzystaliście?)

Pytania te zadajemy po to, aby wyjaśnić

1. Dlaczego ludzie przestają korzystać z pewnych usług pomimo faktu, że nadal ich potrzebują (podane są tu pewne opcje odpowiedzi, ale należy podać inną przyczynę, jeśli opcje te są niewystarczające)
2. Dlaczego ludzie decydują się nie korzystać z usług, których potrzebują?

Jako pomocy przy wyborze usług używamy karty respondenta z listą usług dla Osoby Starszej / Opiekuna, będącej na wyposażeniu ankietera – tej samej, z której korzystaliśmy przy pytaniach 104-112.

Jeśli respondent odpowie 'Tak', należy wpisać w okienko podpisane „Usługa 1” numer kodu usługi z krajowej listy usług.

Następnie w kolumnie odnoszącej się do tej usługi należy zaznaczyć znaczkiem ✓ lub ✗ pola odnoszące się do wymienionych po prawej stronie przyczyn, które spowodowały zaprzestanie korzystania z danej usługi. Jeśli potrzebna respondentowi opcja odpowiedzi nie jest dostępna wśród wymienionych w tabeli, należy wybrać 'inny powód' i określić go. Analogicznie postępujemy w przypadku wymienienia przez respondenta drugiej i trzeciej usługi.

Uwaga: W pytaniu nr 120 stosujemy te same zasady zapisywania odpowiedzi jak w pytaniu 119.

Jeśli respondent nie wymienia usług – okienka pozostają puste.

Pytanie 121

Jakie są powody tego, że Osoba Starsza i P. nie korzystacie z usług?

Pytanie to zadajemy respondentom, którzy podali w tabeli 104-118, że Osoba Starsza i oni sami nie korzystają obecnie z usług.

Pytanie 122

W świetle P. doświadczeń jako opiekuna – kogo lub co uznał/ a /by P. za największe ułatwienie w P. dostępie do usług/ wsparcia?

Pytanie 123

W świetle P. doświadczeń jako opiekuna – kogo lub co uznał/ a/ by P. za największe utrudnienie w P. dostępie do usług/ wsparcia?

Odpowiedzi na te pytania należy wpisywać czytelnie.

Należy zwrócić uwagę, że można tu wpisać tylko **do trzech możliwych odpowiedzi**.

Pytania 124

(Czy sprawowanie opieki spowodowało jakieś dodatkowe koszty finansowe?)

W przypadku **wszystkich opcji** odpowiedzi należy zaznaczyć 'Tak' lub 'Nie' bądź użyć opcji 'inne' w razie potrzeby i określić na co były przeznaczone te dodatkowe „inne koszty”.

Pytanie odnosi się do kosztów poniesionych przez opiekuna w związku ze sprawowaniem przez niego opieki.

Tabela z pytaniami 125-138

A. Jak ważne dla P. jest wsparcie, takie jak ...?

B. Czy jest to obecnie zaspokajane?

Kolumna A jest listą możliwych typów pomocy i chcemy się dowiedzieć jak ważne są one dla respondentów, niezależnie od tego, czy w danym momencie oni z nich korzystają, czy też nie.

W Kolumnie B usiłujemy się dowiedzieć, czy respondent ma dostęp do każdego typu pomocy. „Nie dotyczy” jest niedostępne w tej kolumnie tam gdzie są znaki X

Pytania 139 – 141

Spośród tych rodzajów pomocy, określonych jako bardzo ważne, który uznał/ a/ by P. za najważniejszy dla siebie? Drugi najważniejszy w kolejności Trzeci

Należy zapisać numery trzech form pomocy uważanych za najważniejsze przez respondenta, spośród wymienionych w powyższej tabeli.

Tabela z pytaniami 142-153

A. Jak ważne są dla P. poniżej wymienione cechy usług

B. Czy jest to obecnie w P. przypadku zaspokojone?

Niniejsza tabela jest skonstruowana podobnie do powyższej (125-138) i należy ją wypełniać w taki sam sposób, jednakże badane są tutaj cechy usług najwyżej cenione przez respondentów.

Kolumna B odnosi się ogólnie do usług otrzymywanych.

Pytania 154- 156

Spośród cech, które określił(a) P. za bardzo ważne, którą uznał/ a/ by P. za najważniejszą dla siebie? Druga najważniejsza w kolejności Trzecia

Należy ponownie wpisać numery 3 cech uważanych za najważniejsze przez respondentów, spośród zaznaczonych przez respondenta jako **bardzo ważne** w kolumnie **A** powyższej tabeli.

Pytanie 157

(Czy w przyszłym roku jest P. chętny/ a kontynuować opiekę nad Osobą Starszą?)

Można pozwolić respondentowi przeczytać możliwe opcje odpowiedzi, w celu umożliwienia wyboru najodpowiedniejszej.

Pytania 162

(Jaka jest P. narodowość?)

Pytanie 163

(Jakie jest P. pochodzenie etniczne?)

Pytanie 165

(Jakie jest P. wyznanie religijne?)

Należy wybrać narodowość, grupę etniczną i religię z krajowej listy w posiadaniu ankietera i zapisać odpowiedni kod. Jeśli wymagana opcja nie znajduje się na liście, należy zapisać to, co ma do powiedzenia na ten temat respondent

Pytanie 171

(Ile z tych osób to dzieci w wieku 14 lat lub młodsze?)

Liczba ta powinna obejmować młodych ludzi w wieku 14 lat lub młodszych

Pytanie 178

(Czy opieka nad osobą starszą spowodowała któreś z następujących ograniczeń w P. życiu zawodowym lub karierze?)

W przypadku zmiany wysokości dochodów respondentów w związku z redukcją godzin ich pracy, należy dowiedzieć się czy ich miesięczne dochody wzrosły (np. więcej zasiłków) czy spadły (np. utrata zarobków).

Pytanie 182

(Jeżeli doda P. dochody ze wszystkich źródeł, ile wyniesie miesięczny dochód netto w P. gospodarstwie domowym?)

Definicja podana na wstępie ma na celu pomóc zarówno ankieterowi, jak i respondentowi, w zrozumieniu jakiego rodzaju informacji oczekuje się.

Następne pytania związane są z finansami respondenta i osoby, nad którą sprawuje on opiekę. Należy być tu wyczulonym na odpowiedzi udzielane przez respondentów na to pytanie. Należy zadać pytanie 182, jednak, jeśli respondent okazuje niechęć lub nie zna odpowiedzi, należy przejść do pytania 183 i zaproponować wybór przedziału dochodów, co pozwala na mniej szczegółową odpowiedź. Kwotę dochodu należy podać w zaokrągleniu do pełnego złotego.

Przedział dochodu należy zaznaczyć także wówczas, gdy respondent poda dokładną kwotę dochodu.

Pytanie 184

Jeżeli doda P. dochody ze wszystkich źródeł, ile wyniesie miesięczny dochód netto w gospodarstwie domowym Osoby Starszej?

To pytanie odnosi się do dochodu osoby znajdującej się pod opieką i należy postąpić z nim tak jak z pytaniem powyższym. Jednakże należy opuścić to pytanie, jeśli osoba znajdująca się pod opieką mieszka razem z respondentem

Pytanie 186

(Czy Osoba Starsza otrzymuje jakąś emeryturę/ rentę lub jakiegokolwiek świadczenie finansowe ze strony państwa?)

W niektórych krajach ludzie starsi nie są uprawnieni do otrzymywania jakiegokolwiek formy emerytury, dlatego pytanie to jest bardzo ważne

Tabela z pytaniami 187 – 191

(Czy w związku z P. sytuacją opiekuńczą P. bądź osoba starsza otrzymujecie jakiegokolwiek wsparcie finansowe lub zasiłek spośród przedstawionych na liście?)

Należy pokazać respondentowi krajową listę świadczeń i zasiłków.

Należy wpisać numer zasiłku z pokazanej respondentowi krajowej listy w posiadaniu ankietera

i wskazać **czy** Osoba Starsza **czy też** respondent otrzymują dany zasiłek.

Pytanie 192

(Łączna kwota zasiłków otrzymanych w związku z sytuacją opiekuńczą)

Proszę wpisać łączną kwotę zasiłków otrzymywaną przez Osobę Starszą i przez Opiekuna, zaokrągloń do pełnego złotego.

Jeśli respondent odmawia odpowiedzi lub nie zna całkowitej sumy zasiłków, należy wpisać **999999**.

Jeśli Osoba Starsza i Opiekun nie otrzymują zasiłków należy wpisać 0.

Pytanie 193

Na: [proszę zaznaczyć odpowiedni przedział czasowy]

Należy zaznaczyć tylko jedną opcję (tydzień, miesiąc, rok) dla respondenta i osoby pod jego opieką

Na zakończenie zadajemy osobie ankietowanej kilka uzupełniających pytań „narodowych” i dziękujemy za poświęcony nam czas

**DOTARLIŚMY DO KOŃCA NASZEGO KWESTIONARIUSZA.
CHCIAŁ/A/BYM P. PODZIĘKOWAĆ ZA POŚWIĘCONY NAM CZAS I
PODZIELENIE SIĘ Z NAMI SWOIMI OPINIAMI.**

Notujemy ewentualne „**UWAGI ANKIETERA**” i przechodzimy do wyjaśnienia celowości uzyskania podpisu pod „**Oświadczeniem**” osoby ankietowanej – dla celów kontroli jakości pracy ankieterów oraz możliwości przeprowadzenie ponownego badania ankietowego (drogą telefoniczną lub pocztową) za 9-12 miesięcy. Wyjaśniamy prawa osoby ankietowanej wynikające z Ustawy o ochronie danych osobowych.

Uzupełnione! (tabela) i **podpisane** przez osobę ankietowaną **Oświadczenie** odrywamy od kwestionariusza i przekazujemy koordynatorowi lokalnemu w osobnej kopercie.

ZAŁĄCZNIKI: KARTY RESPONDENTA I LISTY KODÓW

LISTA KODÓW do PYTANIA 18 i 162

NARODOWOŚĆ

NARODOWOŚĆ	KOD
Polska	1
Niemiecka	2
Białoruska	3
Ukraińska	4
Litewska	5
Rosyjska	6
Słowacka	7
Czeska	8
Łemkowska	9
Romska (Cygańska)	10
Inna	11

UWAGA: W tym pytaniu **odmowa odpowiedzi = 99**

LISTA KODÓW DO PYTANIA 19 I 163

POCHODZENIE ETNICZNE

POCHODZENIE ETNICZNE	KOD
Polskie	1
Niemieckie	2
Białoruskie	3
Ukraińskie	4
Litewskie	5
Rosyjskie	6
Słowackie	7
Czeskie	8
Łemkowskie	9
Romskie (Cygańskie)	9
Ormiańskie	10
Tatarskie	11
Śląskie	12
Żydowskie	13
Inne	14

UWAGA: W tym pytaniu **odmowa odpowiedzi = 99**

Pytania 39-41

Jak często – jeśli w ogóle - Osoba Starsza przejawia jakiegokolwiek z poniższych-zachowań?

		Przez większość czasu	Czasami	Rzadko	Nigdy
39	Błądzi/ gubi się w domu lub poza domem lub zachowuje się w sposób zagrażający własnemu bezpieczeństwu	③	②	①	④
40	Ma trudności w prowadzeniu zwykłej rozmowy, nie dostrzega własnych problemów lub nie współpracuje w wykonywaniu Pana/i próśb	③	②	①	④
41	Czy zachowuje się w sposób, który Pana/ią. denerwuje? Np. stale zadaje pytania, w kółko podąża za Panią/ Panem, powtarza to, co zostało powiedziane, krzyczy i wrzeszczy bez szczególnego powodu lub niestosownie (niewłaściwie) ubiera się lub rozbiera	③	②	①	④

Pytanie 42

Jak zależna (niesamodzielna) jest Osoba Starsza, którą się P. opiekuje?

Poważnie zależna (niesamodzielna) - Niezdolna do samodzielnego wykonania większości spośród podstawowych czynności życia codziennego (np. spożywania pokarmów, lub chodzenia do toalety)	④
Umiarkowanie zależna (niesamodzielna) – Zdolna do wykonania niektórych podstawowych czynności życia codziennego (np. kąpieli, spożywania pokarmów, ubierania), ale niezdolna do wykonania bez pomocy większości tzw. instrumentalnych czynności życia codziennego (np. zakupów, gotowania, prac domowych)	③
Nieznacznie zależna (niesamodzielna)- Zdolna do wykonania większości czynności życia codziennego, ale wymaga pomocy przy niektórych tzw. czynnościach instrumentalnych (np. zakupy, gotowanie, prace domowe itp.)	②
Prawie niezależna – Zdolna do wykonania większości czynności życia codziennego, ale może potrzebować pewnej pomocy sporadycznie	①

Pytania 70-80

Jakie czynniki wpłynęły na P. decyzję by opiekować się Osobą Starszą?

		TAK	NIE
70	Poczucie obowiązku	①	①
71	Nie było innej alternatywy	①	①
72	Koszt opieki profesjonalnej byłby zbyt wysoki	①	①
73	Więzy uczuciowe (miłość, przywiązanie)	①	①
74	Opiekowanie się Osobą Starszą sprawia, że czuję się dobrze	①	①
75	Osoba Starsza nie życzyłaby sobie by ktoś inny się nią opiekował	①	①
76	Z powodu mojej wiary (uczuciu religijnych)	①	①
77	Znalazłem/am się w tej sytuacji właściwie przypadkowo, nie podejmując takiej decyzji	①	①
78	Korzyści ekonomiczne dla mnie [Opiekuna] lub Osoby Starszej	①	①
79	Osobiste poczucie zobowiązania wobec Osoby Starszej jako członka rodziny	①	①
80	Inny czynnik, proszę określić	①	①

Pytania 98-102

W ciągu ostatnich 2 tygodni...

		Przez cały czas	Przez większość czasu	Przez więcej niż połowę czasu	Przez mniej niż połowę czasu	Przez pewien czas	Nigdy
98	Byłem pogodny, w dobrym nastroju	⑤	④	③	②	①	①
99	Byłem spokojny i zrelaksowany	⑤	④	③	②	①	①
100	Byłem aktywny i pełen energii	⑤	④	③	②	①	①
101	Budziłem się świeży i wypoczęty	⑤	④	③	②	①	①
102	Moje codzienne życie wypełnione było interesującymi mnie sprawami.	⑤	④	③	②	①	①

LISTA KODÓW DO PYTAŃ 104-112

**LISTA USŁUG zdrowotnych, domowych, socjalnych i innych,
z których korzystała **OSOBA STARSZA**
w ciągu ostatnich 6 miesięcy**

UWAGA! Dotyczy usług świadczonych przez inne podmioty niż RODZINA

USŁUGI DLA OSOBY STARSZEJ	KOD
Ambulatoryjne porady LEKARZA RODZINNEGO	1
Domowe porady LEKARZA RODZINNEGO	2
Ambulatoryjne wizyty u specjalistów – konsultantów (kardiolog, reumatolog, okulista, urolog, diabetolog, itp.) z wyłączeniem GERIATRY i PSYCHIATRY	3
DOMOWE wizyty specjalistów (kardiolog, reumatolog, okulista, urolog, diabetolog, itp.) z wyłączeniem GERIATRY i PSYCHIATRY	4
Ambulatoryjne wizyty u specjalisty - GERIATRY	5
Domowe wizyty specjalisty - GERIATRY	6
Ambulatoryjne wizyty u specjalisty - PSYCHATRY	7
Domowe wizyty specjalisty - PSYCHIATRY	8
Pomoc LEKARSKA na wezwanie	9
Pomoc PIEŁĘGNIARSKA na wezwanie	10
Wizyty u pielęgniarki w poradni	11
Wizyty domowe pielęgniarki	12
Wizyty domowe pracownika socjalnego	13
Wizyty u dentysty (leczenie zębów, protezowanie)	14
Wizyty dentysty w domu podopiecznego (leczenie, protezowanie)	15
Zabiegi rehabilitacyjne ambulatoryjne	16
Zabiegi rehabilitacyjne w domu Osoby Starszej	17
Pogotowie ratunkowe	18
PORADY PSYCHOLOGA	19
POBYT w SZPITALU ogólnym	20
Pobyty w SZPITALU PSYCHIATRYCZNYM	21
Pobyty w zakładzie opiekuńczym na czas określony (do kilku miesięcy)	22
Korzystanie z Domu Dziennego Pobytu	23
Pobyty w HOSPICJUM STACJONARNYM	24
Opieka HOSPICJUM DOMOWEGO	25
Korzystanie z udostępnionych technicznych środków pomocniczych ułatwiających poruszanie się, (wózek inwalidzki, łóżko ortopedyczne, kule, laski, koncentrator tlenu)	26
Dostosowanie mieszkania lub jego części do potrzeb osoby o ograniczonej zdolności poruszania się	27
Pobyty w specjalnie zorganizowanym mieszkaniu z zapleczem usługowo-	28

opiekuńczym	
Usługi pralnicze	29
Opłacanie rachunków i innych opłat	30
Posiłki dostarczane do domu	31
Usługi fryzjera w domu	32
Usługi transportowe dla osób starszych	33
Opiekun spoza rodziny mieszkający z podopiecznym	34
Dochodzący opiekun spoza rodziny	35
Usługi osoby spoza rodziny w zakresie pomocy domowej, sprzątanie, gotowanie, zakupy	36
Usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne, zabiegi higieniczne	37
Dotrzymywanie towarzystwa przez osobę spoza rodziny	38
Usługi lektorskie, głośne czytanie literatury lub czasopism	39
Doradztwo dla osób starszych, telefoniczne centrum informacyjne	40
Pomoc Lokalnych Ośrodków Pomocy Rodzinie	41
Udostępnienie sprzętów dostosowanych do potrzeb osoby niesprawnej (np. telefon z dużymi klawiszami, TV o większej przekątnej ekranu)	42
Opieka duszpasterska nad chorym, wizyty księdza z miejscowej parafii	43
Pomoc w ramach działalności charytatywnej Kościoła lub związków wyznaniowych	44
INNE USŁUGI, jakie?	45

KARTE z wymienionymi usługami dajemy do przeczytania osobie ankietowanej i jej treść równocześnie odczytujemy odnotowując w kwestionariuszu kody usług (każdy w kolejnym wierszu)

LISTA KODÓW DO PYTAŃ 104-112

**LISTA USŁUG zdrowotnych, domowych, socjalnych i innych,
z których korzystał **OPIEKUN** w ciągu ostatnich 6 miesięcy**

TYLKO TE, KTÓRE SĄ BEZPOŚREDNIA KONSEKWENCJA ROLI JAKO OPIEKUNA

USŁUGI DLA OPIEKUNA	KOD
Porady LEKARZA dla opiekuna	46
Porady PIELEŃNIARKI dla opiekuna	47
Porady PSYCHOLOGA dla opiekuna	48
Doradztwo prawne dla opiekuna - centra informacyjne	49
Doradztwo socjalne dla opiekuna - centra informacyjne	50
Doradztwo medyczne dla opiekuna - centra informacyjne	51
Szkolenia w zakresie opieki	52
Telefon zaufania	53
Zabiegi rehabilitacyjne dla opiekuna	54
Okresowe odciążenie opiekuna poprzez okresowe umieszczenie Osoby Starszej w szpitalu lub innej instytucji	55
Rodzinne grupy wsparcia	56
Grupy samopomocowe, np. Stowarzyszenie Alzheimerowskie	57
Internet – grupy dyskusyjne	58
Bezpłatne/ulgowe przejazdy środkami komunikacji publicznej (PKP,PKS, MPK)	59
Możliwość dostosowania czasu pracy (włącznie z przerwą) do potrzeb związanych ze sprawowaniem opieki	60
INNE USŁUGI, udogodnienia; jakie.....	61

KARTE z wymienionymi usługami dajemy do przeczytania osobie ankietowanej i jej treść równocześnie odczytujemy odnotowując w kwestionariuszu kody usług (każdy w kolejnym wierszu)

LISTA KODÓW DO PYTANIA 165

WYZNANIE RELIGIJNE OPIEKUNA

WYZNANIE RELIGIJNE	KOD
Rzymsko-katolickie	1
Greko-katolickie (<i>Kościół Grekokatolicki</i>) i inne katolickie (<i>Kościół Unicki, Kościół Ormiański</i>)	2
Starokatolickie (<i>Kościół Polskokatolicki, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Katolicki Mariawitów</i>)	3
Prawosławne (<i>Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Wschodni Kościół Staroobrzędowy</i>)	4
Protestanckie i tradycji protestanckiej	5
Związek Wyznania Świadców Jehowy	6
Judaistyczne (<i>Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP, Karaimski Związek Religijny</i>)	7
Muzułmańskie (islamskie) (<i>Muzułmański Związek Religijny, Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej, Stowarzyszenie Braci Muzułmańskich</i>)	8
Dalekiego Wschodu	9
Inne	10

UWAGA:

W tym pytaniu

odmowa odpowiedzi = 99
nie dotyczy =88

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE (wyszczególnienie):
AD. 5. Protestantkie i tradycji protestanckiej
<p>Kościół Ewangelicko-Augsburski Kościół Zielonoświątkowy Kościół Adwentystów Dnia Siódmego Nowoapostolski Kościół w Polsce Kościół Ewangelicko-Methodystyczny Kościół Zborów Chrystusowych Polski Kościół Chrześcijan Baptystów Kościół Ewangelicko-Reformowany Kościół Chrystusowy Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej =Kościół Ewangelicznych Chrześcijan? Kościół Wolnych Chrześcijan Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego Adwentyści Dnia Siódmego Poruszenie Reformacyjne Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego Chrześcijańska Wspólnota Zielonoświątkowa Kościół Boży w Chrystusie Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego Świecki Ruch Misyjny „Epifania” Związek Badaczy Biblii Urząd Apostolski Jezusa Chrystusa Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich (Mormoni) Ewangeliczny Związek Braterski Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan Jednota Braci Polskich Zbór Chrześcijański Zbór Ewangelicznych Chrześcijan w Duchu Apostolskim Zbór Ewangeliczny „Syjon” Misja „Centrum Służby Życia” Związek Wyznaniowy „Misja Łaski” Zbór Stanowczych Chrześcijan</p>
AD. 9. Dalekiego Wschodu
<p>Stowarzyszenie Buddyjskie Zen-Czogie Stowarzyszenie Buddyjskie Centrum Zen Kannon Stowarzyszenie Buddyjskie Sangha Kandzeon Związek Buddystów Zen „Bodhidharma” Wspólnota Bez Bram Związek Buddystów Zeń Rinzai Związek Adżapa Yoga Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny</p>
AD. 10. Inne
<p>Wspólnota Religijna Lectorium Rosicrucianum, Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża Stowarzyszenie Chrześcijańskiej Nauki Instytut Wiedzy o Tożsamości Miasto Chrystusa „Jeruzalem Nowe” Kościół Zjednoczeniowy Światowy Uniwersytet Duchowy Brahma Kumaris RajaYoga</p>

LISTA KODÓW do PYTANIA 177

RODZAJ PRACY WYKONYWANEJ

RODZAJ PRACY WYKONYWANEJ OBECNIE	KOD
PARLAMENTARZYŚCI, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	1
SPECJALIŚCI	2
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3
PRACOWNICY BIUROWI	4
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	5
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZADZEŃ	8
PRACOWNICY zatrudnieni PRZY PRACACH PROSTYCH	9
WOJSKOWI	10

UWAGA: W tym pytaniu **odmowa odpowiedzi = 99**

Pytanie 183

**Przedziały miesięcznych dochodów netto gospodarstwa domowego
OPIEKUNA**

0 - 1000 zł	①	2301 – 2600 zł	⑥
1001 - 1400 zł	②	2601 – 3000 zł	⑦
1401 – 1700 zł	③	3001 – 3600 zł	⑧
1701 - 2000 zł	④	3601 – 4500 zł	⑨
2001 – 2300 zł	⑤	Ponad 4500 zł	⑩

Pytanie 185**Przedziały miesięcznych dochodów netto gospodarstwa domowego OSOBY STARSZEJ**

0 – 500 zł	①	2001 – 2300 zł	⑦
501 – 1000 zł	②	2301 – 2600 zł	⑧
1001 – 1200 zł	③	2601 – 3000 zł	⑨
1201 – 1400 zł	④	3001- 3600 zł	⑩
1401 – 1700 zł	⑤	3601 – 4500 zł	①①
1701 – 2000 zł	⑥	Ponad 4500 zł	①②

LISTA KODÓW DO PYTAŃ 187-192

ZASIŁKI lub POMOC FINANSOWA

NAZWA ZASIŁKU / ŚWIADCZENIA	KOD
Zasiłek stały/ zasiłek stały wyrównawczy z pomocy społecznej	1
Renta socjalna	2
Zasiłek okresowy/ okresowy specjalny / okresowy gwarantowany z pomocy społecznej	3
Zasiłek celowy jednorazowy / celowy specjalny (np. na opał, odzież, żywność, na zakup leków)	4
Zasiłek celowy w formie biletu kredytowanego	5
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej	6
Pomoc finansowa na pokrycie wydatków na świadczenia lecznicze	7
Dodatek mieszkaniowy	8
Dofinansowanie ze środków PFRON, np. na adaptację mieszkania, na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny	9
Dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego, leczenia uzdrowiskowego	10
Dodatki kombatanckie (dodatek energetyczny, kombatancki) i pomoc dla kombatantów	11
Ulgi z tytułu uprawnień kombatanckich (zniżka przy abonamencie telefonicznym, RTV, ubezpieczeniu OC samochodu osobowego)	12
Zasiłek rodzinny	13
Zasiłek pielęgnacyjny	14
Dodatek pielęgnacyjny do emerytury	15
Pomoc finansowa z Zakładu Pracy	16
Pomoc finansowa ze strony organizacji pozarządowych, Kościoła	17
Regularna pomoc finansowa od innego członka rodziny	18
Regularna pomoc finansowa od osoby prywatnej spoza rodziny	19
Inne finansowe formy zapomóg	20

UWAGA: W tym pytaniu **odmowa odpowiedzi = 99, nie dotyczy = 88**